

eP Coses de la vida **GRAN BARCELONA**

Trobada multitudinària

Diferents moments de la festa de la ciència del parc de la Ciutadella, ahir.

El públic familiar es bolca en la festa de la ciència de la Ciutadella

|| Milers de persones participen ahir en tallers, espectacles i demostracions pràctiques

|| La celebració, que s'acaba avui, s'emmarca en una cita científica que es prolonga fins al dia 20

|| ROSA MARI SANZ
BARCELONA

Des de l'entrada pel passeig dels Tullers és evident que el Festival Ciència, Tecnologia i Innovació no és tan seriós com pot sonar, tot al contrari, és principalment entreteniment i diversió a l'abast de tothom. Encara que el públic que ahir va anar al parc de la Ciutadella, on fins avui a les tres de la tarda se celebra aquesta trobada, ja devia saber què hi anava a fer, perquè des del 2007, quan es va estrenar aquesta proposta, no ha deixat de sumar visitants cada

any i s'ha convertit en una cita esperada per a molts. La majoria dels milers de persones que s'hi van acostar van ser famílies amb nens que van tenir l'ocasió d'aprendre jugant o, simplement, de passar-hi una bona estona.

Observar amb un telescopi de l'Agrupació Astronòmica de Barcelona les protuberàncies del sol (raigs de gas calent expulsats des de la seva superfície), veure com un robot en forma humanoide (Darwinop) dirigit a través d'un telèfon mòbil balla l'èxit coreà del *Gangnam Style*, o deixar-se aconsellar sobre

L'oferta es nodreix de desenes d'activitats a càrrec d'institucions, empreses, entitats i centres de recerca

maneres de reduir la contaminació a la ciutat per experts del Creal (Centre de Recerca en Epidemiologia Ambiental) són algunes de les activitats que esperaven el públic a l'entrada del parc pel passeig de Puigades.

L'oferta de la festa, emmarcada en un festival més seriós que té lloc en diversos enclavaments de la ciutat fins al dia 20, es nodreix de desenes d'activitats a càrrec d'institucions, centres de recerca, entitats i empreses, i es prolonga fins a les cascades de la Ciutadella, on hi ha una sèrie d'espais singulars i carpes amb

noms de científics com Curie, Newton, Margalef i Einstein, personatges, alguns d'ells, que es van veure per la zona xerrant amb visitants.

NEÒFITS // Per molts pares no va ser un bon dia per treure pit davant els fills, als quals els envaien les preguntes quan s'animaven a participar en diferents reptes que proposa la festa. «Doncs no ho sé, deu ser per alguna cosa del principi d'Arquimedes», intentava esquivar de cop i volta un pare davant un aval que estava intentat mantenir unes peces en equilibri, o sigui, res a veure amb el

JOAN PUIG

Meduses al mòbil

Investigadors de l'Institut de les Ciències del Mar expliquen als visitants els secrets d'aquests temuts i bells éssers gelatinosos

CRISTINA SAVALL
BARCELONA

Per saber si hi ha plagues de meduses en alguna de les platges de Catalunya i la seva perillositat i també per conèixer els índexs de la radiació ultraviolada, l'onatge, la temperatura de l'aigua i de l'aire, els corrents i les condicions meteorològiques hi ha una aplicació gratuïta per a iPhone i Android. Es diu *Medjelly*, en referència al *jellyfish* (el peix de gelatina), nom que reben en anglès els celenterats *cnidaris* pel seu aspecte mucilaginos, viscos i enganxós.

Ja fa dos anys que aquesta informació està activa, però els responsables de l'Oficina de Ciència Ciutadana de Barcelona Laboratori consideren que encara no és coneguda. Per això, els bidlegs de l'Institut de Ciències del Mar (ICM) han convertit en un singular aquari una de les casetes més visitades del Festival Ciència, Tecnologia i Innovació, que se celebra aquest cap de setmana a la Ciutadella.

La carpa acull peixeres amb meduses lluna, també coneguda com a Aurèlia, amb *cassiopeas sp* i amb *discomeduses*, a més de microscopis perquè els visitants observin espècies com les *gonionemus vertens*, nanes però freqüents i molt urticants, cosa que provoca un dolor intens i instantani. «Una vegada vaig tocar el cap d'una a la vora de la platja», explica a manera de prosa una nena de 7 anys.

JOAN PUIG

► Aquari ► La investigadora Macarena Marambio, amb unes meduses.

el festival

ACTES A DIVERSOS ESCENARIS

BORN CENTRE CULTURAL

► Avui és l'últim dia per veure l'audiovisual *Ciència i Tecnologia* (16.00, 18.00 i 21.30 hores).

CCBB

► Aquesta tarda, a les 17.30 hores, acull una *performance* en el marc del festival

MUSEU PICASSO

► Ofereix des de les 11.00 hores tallers amb tècniques molt bàsiques relacionades amb la tuberculosi.

PARLAMENT

► El pròxim dia 20 tindrà lloc la clausura del festival, una cita que es repetirà i que té com a objectiu divulgar la importància de la recerca com a motor del progrés.

descobriments del físic grec sobre els líquids. Encara que per sort dels participants totes les activitats i desafiaments que es proposen al llarg del festival compten amb el suport de personal que ofereix les conegudes explicacions científiques i ajuden a resoldre-ho.

«El més important és divulgar la ciència. Ja sabem que no despertarem grans vocacions», explica la investigadora del Centre de Regulació Genòmica (CRG) Silvia Rodríguez. Ho deia mentre es portava a terme a la carpa on era, la Darwin, un taller on s'explicava amb txutxes la cadena de l'ADN a un públic que estava més en el seu món, o sigui, en el fet que s'acabés la cosa i poguessin cruspir-se les laminadures, que en el de les cèl·lules. «Però també –continuava la tècnica– crec que és part de la nostra obligació explicar a la ciutadania el que estem fent». Ho va dir pel fet que aquest centre rep finançament públic. Per aquest motiu, la investigadora va lamentar, poc després que l'alcalde Xavier Trias visités el lloc: «Hauríem d'haver aprofitat i demanat-li més ajudes». ≡

Aigua de mar

En aquell moment, Macarena Marambio, investigadora d'ICM, aprofita l'ocasió per explicar als pares i a la seva filla el protocol general que han de seguir en cas de picada d'una medusa. «El més important és rentar la pell amb aigua de mar i no aplicar-hi vinagre, ni aigua dolça, ni amoníac, ni alcohol, ni embenats a pressió. En comptadíssimes espècies funciona el vinagre», adverteix l'especialista en meduses.

En cas de no identificar l'espècie, s'ha de seguir el reglament comú que estableix que no s'ha de fregar la ferida. «Si està disponible, aplicar-hi una solució de bicarbonat durant cinc minuts per prevenir l'enverinament posterior produït pels tentacles residuals que han quedat atrapats a la pell, que s'han de desprendre amb pinces, guants o una targeta plàstica», amplia el text de l'aplicació del mòbil.

En aquest Festival de la Ciència, les meduses atrauen les famílies amb canalla, que pinten amb

En cas de picada de medusa, no és recomanable aplicar-hi vinagre

El telèfon gratuït 900 102 289 serveix perquè els banyistes avisin si veuen cnidaris

colors uns dibuixos amb els quals aprenen on es troba la umbrel·la, l'ectoderma, l'estómac o els tentacles d'aquestes bestioles a les quals els grecs van transformar en un personatge mitològic d'aspecte femení que convertia en pedra aquells que s'atreuen a mirar-lo fixament als ulls.

Les meduses causen alarmes. Per això quan un banyista o un socorrista en veu en una platja o es recomana que telefoni al número gratuït 900 102 289. S'ha de tenir en compte que aquests bells éssers gelatinosos poden ser arrossegats pels corrents i els vents d'un lloc a un altre, de manera que els acosten o els allunyen de la costa en breus espais de temps. «És per aquest motiu, que l'aplicació *Medjelly* publica la informació segons l'estat de la platja cada matí i és freqüent que al llarg del dia la situació pugui canviar», exposa Josep Perelló, responsable de l'Oficina de Ciència Ciutadana de Barcelona Laboratori. «Per aquesta raó és important la participació ciutadana, que en aquest cas s'estableix amb el mòbil», argumenta. ≡